

BIO-info 32/2011, 7. oktober 2011 [BIO: sakslistor og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

Viljeløst budsjett

Statsbudsjettet for 2012 ble lagt frem i går. Forskningsfondet blir lagt ned. Gaveforsterkningsordningen blir redusert. Nær nullvekst for universitetssektoren. Nok en gang demonstrerer Regjeringen sin manglende vilje til å satse på det som skaper fremtiden: forskning og utdanning.

Riktignok får vi en etterlengtet styrking av de frie programmene i Forskningsrådet, og satsingen på bioteknologi-programmet BIOTEK 2012 blir bekreftet. Dette er bra, men samtidig ikke mer enn vi måtte kunne forvente og lite visjonært i et Norge som svever på en sky i utkanten av verdens finanskriser. Selv i EU, der flere av medlemslandene ris av en alvorlig gjeldskrise, virker viljen til å satse på forskning og forskningsinfrastruktur langt større enn hos Sigbjørn Johnsen & co, etter det vi fikk lære på en studietur til Brussel med fakultetet i forrige uke.

Hilsen Anders

Ukens bilde

Fluesopp fra Lie på Sotra

Photographer: **Lise Øvreås**

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

Siste nytt fra BIO	3
BIO+; Unique photos of Nocel Prixé relevant cells; check BIO's travel registration routines, scientists-at-sea	3
Siste nytt fra verden rundt oss	5
Mer til fri prosjektstøtte på statbudsjettet; Newsletters	5
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	5
Forskningsrådet ønsker innspill til nytt bionæringsprogram; New issue of UiBs newsletter FunderFinder	5
Avsluttende mastergradseksamen	6
E. Kristin S. Westman	6
Nye medarbeidere	6
Christian Irgens new PhD; Benedetta Giangeli new guest;	6
Kurs, møter, seminar og arrangement	7
Havdagen; Norsk forskning i fremtiden; Norområdekonsferansen; Forskningspolitisk seminar; Matriks kurs; Aquaculture and application of modern biotechnology	7
Nye artikler	8
Krossøy; Waagbø;	8

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Siste nytt fra BIO

BIO+; Unique photos of Nocel Prixe relevant cells; check BIO's travel registration routines, scientists-at-sea

Bio+

Årets Bio+ arrangement gikk av stabelen 29. september på ViIVite. Vi startet opp med noe sprudlende i glassene, før Finn Tokvam underholdt med fantastiske historier som fikk lattermusklene i gang.

Deretter var det tid for pizza og tilhørende drikke.

Så var det tid for konkurranse inne på utstillingen, entusiastiske deltagere ble inndelt i grupper for å bryne seg på forskjellige aktiviteter. Mange prøvde seg i Sentrifugalskapen. Sjå video [her](#)
Gamlestyreren Jarl Giske viste talent som «Mr Bean» framfor skjermen. Vi lo så vi skreik...
Og Agnes Aadnesen og Sidsel Kjølleberg var minst like galne. Ellers så fikk konkurransene fram barnet i de fleste av oss.

Gratulerer til gruppen som vant: Christian Irgens, Jarl Giske, Shou Wang, Chistiane Trösse, Thelma Kraft og Vivian Felde. De lykkelige vinnerne fikk gavekort fra ViIVitebutikken.

Med hilsen BIO+ komitèen
Anne Gro, Solfrid, Marta, Nina

Nobel Prize in immunology for researchers on dendritic cells, Gyri at BIO has unique photos of these cells in fish!

Denne uken ble det tildelt Nobelpris innen immunologi! Forskerne Bruce A. Beutler og Jules A. Hoffmann fikk den for arbeid innen aktivering av medfødt immunitet og Ralph M. Steinman fikk prisen for oppdagelsen av dendrittiske celler og deres rolle innen spesifikk immunitet.

The Nobel Prize in Physiology or Medicine 2011 was divided, one half jointly to Bruce A. Beutler and Jules A. Hoffmann "for their discoveries concerning the activation of innate immunity" and the other half to Ralph M. Steinman "for his discovery of the dendritic cell and its role in adaptive immunity".
[Read more](#)

For fiskeimmunologi er dette også spennende felter med økende forskningsaktivitet.

Så hva vet vi om dendrittiske celler hos fisk? **Kan hende postdoktor Gyri T. Haugland er en av de få som har isolert og sett slike celler hos fisk.** Hun har publisert et arbeid som viser celler hos laks som kan være dendrittiske celler.

De dendrittiske cellene er spesialiserte til å ta opp (fagosytene) og prosessere fremmed materiale og de er kjent for å være svært viktige for å aktivere de patogen spesifikke responsene ved infeksjoner. Disse immuncellene er i enkelte stadier store med mange utløpere som er forgrenet.

Lite er kjent om dendrittceller i fisk og det var inntil nylig omdiskutert hvorvidt disse cellene er tilstede i teleoster. Hos fisk har en i elektronmikroskopi bilder fra gjeller sett strukturer som er kjent bare fra dendrittiske celler. I tillegg har Fiskeimmunologigruppen to publikasjoner som omhandler slike celler hos laks. Nylig ble det også funnet celler med morfologi tilsvarende dendrittiske celler hos Sebrafisk og Japansk risfisk.

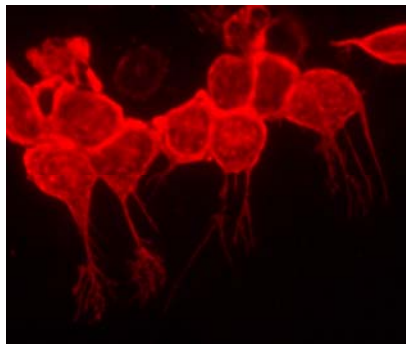

Foto: Gyri Teien Haugland

Bildet viser leukocytceller isolert fra laksens milt. Cellene har en morfologi som vi kjenner fra dendrittiske celler. Det er første gang slike celler er vist fra fisk.

(De dendrittiske cellene som Steinman oppdaget ble første gang isolert fra musemilt.)

Her kan du lese mer om de dendrittiske cellene hos fisk:

Laks:

<http://dx.doi.org/10.1016/j.jim.2010.07.008> <http://dx.doi.org/10.1016/j.fsi.2008.08.014>

<http://dx.doi.org/10.1016/j.fsi.2009.01.006>

Sebrafisk og Japansk risfisk:

<http://www.pnas.org/content/107/36/15850.full>

<http://www.sciencedaily.com/releases/2010/09/100908094920.htm>

<http://www.pnas.org/content/107/42/18079.long>

Påminning om registrering av reise rutiner på BIO / Please remember to use BIO's travel registration routines

BIO har en [webside](#) for enkel registrering av reiser / BIO has a [web page](#) where you register any BIO travel

Alle må bruke dette / Everyone must register their travels here.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Scientist-at-sea, PhD student Steffen Jorgensen

Jorgensen is at sea aboard the *JOIDES Resolution* for 9 weeks – [read his reports](#) thus far.

Using a new state-of-the-art lander

For two weeks at the end of summer 2011, Laila Reigstad and Andrew Sweetman were involved in the testing of NIVA's new lander system. While their results will incidentally provide unique insights into the seafloor of Byfjorden, Bergen, close to Helleneset, the goal of the research cruise was to test NIVA's new state-of-the-art lander before it is used in specific research contexts. [Read more.](#)

Siste nytt fra verden rundt oss

Mer til fri prosjektstøtte på statbudsjettet; Newsletters

Svakt forskningsbudsjett 2012, men markant dreining mot Fri prosjektstøtte

Forskningsrådet er godt fornøyd med at Regjeringen dreier innsatsen mot tematisk uavhengig forskning, men ser det som alvorlig og skuffende at det ikke foreslås midler til en opptrapping av klimarelatert forskning.

[Les mer](#)

Newsletters

[UNEP/GRID-Arendal Marine Newsletter](#) [CICERO](#) [Fiskeriforum Vest](#)

Ledige stillinger for biologer

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#).

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Forskningsrådet ønsker innspill til nytt bionæringsprogram; New issue of UiBs newsletter FunderFinder

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Nytt bionæringsprogram i Forskningsrådet - Innspill ønskes!

Det skal opprettes et nytt bionæringsprogram i Norges forskningsråd. NFR trenger innspill og kommentarer fra forskere, næring og andre for at dette skal bli best mulig. NFR ber om kortfattede tekster med konkret budskap **innen 18. oktober 2011**. NFR ønsker KORTE og mest mulig KONKRETE tilbakemeldinger på følgende spørsmål innen 18. oktober:

1. Formuler konkrete eksempler (2-3 setninger) på hvordan forskning innenfor bioøkonomien kan realisere særlige muligheter for verdiskaping.
2. Hvordan bør prosjekter i det nye bionæringsprogrammet innrettes og gjennomføres for å frambringe den kunnskapen som næringene og

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

samfunnet trenger?

3. Hvilke *forskningstema* vil være særlig viktige i det nye bionæringsprogrammet for å realisere mulighetene innenfor bioøkonomien i Norge?

Samlet svar på spørsmålene over bør ikke overstige 1 side. [Les notatet som er lagt ut til høring](#) mm.

Tilbakemeldingene kan sendes til følgende e-post adresse: nyttbionæringsprogram@forskningsradet.no

New issue of UIBs FunderFinder

In the [October issue](#) of FAs excellent newsletter FunderFinder you can read about :

- New practical guide to EU funding opportunities for Research and Innovation
- European Research Area (ERA) online consultation now open
- ERC Advanced Grants 2011 national information and proposal writing event in Bergen
- Overview EU calls published on 20. July 2011
- Other upcoming and ongoing calls

And much more, including essential information on how to prepare your EU proposal. If you have any questions, comments or suggestions, you can email them to FunderFinder@fa.uib.no

Avsluttende mastergradseksamen

E. Kristin S. Westman

Eva Kristin Strandmo Westman: The effect of mangrove forest deforestation and shrimp aquaculture effluent on macrofaunal communities

Eva Kristin Strandmo Westman holder fredag 14. oktober avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i marinbiologi – marin biodiversitet.

Tittel på oppgaven: The effect of mangrove forest deforestation and shrimp aquaculture effluent on macrofaunal communities

Veileder: Andrew Sweetman (NIVA) og Christoffer Schander .Sensor: Tina Kutti (HI). Bisitter: Mikko Heino.

Tid og sted: Fredag 14. oktober kl. 10:15, K3, 1. et, BIO-byggene

Nye medarbeidere

Christian Irgens new PhD; Benedetta Giangeli new guest;

BIO har fått en ny stipendiat, Christian Irgens,

Christian vil bli tilknyttet Fiskeriøkologi og Havbruk fra 1. okt. Foreløpig arbeidstitel på PhD-prosjektet er: "The use of bony parts (Sclerochronology) to elucidate life history traits and events in fish". Stillingen er delfinansiert av Havforskningsinstituttet, med Prof. Arild Folkvord (BIO) og faggruppeleder Olav Sigurd Kjesbu (HI) som veiledere.

Velkommen!

Guest at BIO

Benedetta Gianangeli, a master's student from the University of Florence, is at BIO at the Ecological & Environmental Change Research Group for about 6 weeks to work with Associate Professor **Knut Krzywinski** as well as Researcher and Project Leader **Gidske Leknæs Andersen**. Together they are working to develop a technique to date core samples gathered from trees growing in hyper arid climates in Egypt and Sudan.

Read more on [BIO's quest page](#).

Kurs, møter, seminar og arrangement

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

Havdagen; Norsk forskning i fremtiden; Norområdekongressen; Forskningspolitisk seminar; Matriks kurs; Aquaculture and application of modern biotechnology

HAVDAGEN – a one-day event on the oceans and marine resources

Havdagen ("Ocean Day") is being held in Oslo on Tuesday 11 October as part of Norwegian Science Year 2011. The event will focus on the oceans and involve presentations on a wide range of topics in the field of marine research, as well as feature a variety of forms of dissemination.

[Read more](#)

Norsk forskning i fremtiden: Hva kreves av samarbeid?

Universitets- og høyskolerådet (UHR) og FFA – Forskningsinstituttene fellesarena inviterer til åpent dagsseminar 18. oktober 2011 på Håndverkeren i Oslo. Deltakeravgift er 500,- (Faktura tilsendes)

[Program](#) [Påmelding](#). Påmeldingsfristen er 10.oktober.

NTVA-møte om Global havforskning og overvåkning

Norges Tekniske Vitenskapsakademi, NTVA, inviterer til møte i **Bergen**

Tirsdag 18. oktober 2011 kl. 19:00

Sted: Nansensenteret på Marineholmen

Tema: Global havforskning og overvåkning i regi av IOC (FN)

Foredrag av: Peter M. Haugan, professor i oseanografi ved Geofysisk institutt, UiB, viseformann i Intergovernmental Oceanographic Commission (IOC), også tilknyttet Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling.

Kommentar/Innledning til diskusjon: Relevans for Norge? v/Dr. Øyvind Paasche, leder for Bergen marine forskningsklynge.

Nærmere informasjon om foredraget på [vår hjemmeside](#).

Ny nordområdestrategi – nye muligheter: Forskningsrådets Nordområdekongress 2011

Bodø, 14. – 15. november

«Ny nordområdestrategi – nye muligheter» er tittelen på Forskningsrådets nordområdekongress som i høst arrangeres for sjette gang. Forskningsrådets nylig reviderte nordområdestrategi «forskning.nord.to» er utgangspunkt for programmet. Vi møtes på det nye Universitetet i Nordland, der forskningspolitikk, nordområdeforskning, blikk utenfra og refleksjoner rundt nordområdeforskningen vil være tema. I tillegg vil vi også ha poster-presentasjoner av nordområderelevant forskning.

[Mer om kongressen og lenke til elektronisk påmelding](#) Påmeldingsfrist: 20. oktober

Forskerforbundets FORSKNINGSPOLITISK SEMINAR 2011

Forskerforbundet har gleden av å invitere til FORSKNINGSPOLITISK SEMINAR 2011

Tirsdag 22. november 2011 kl. 09.30 – 15.30 på Hotell Bristol, Kristian IV's gate 7, Oslo.

[Invitasjon](#) [Program](#) [Påmelding](#)

Kursoversikt Matriks AS 2011

Matriks AS har et aktivt kursprogram denne høsten og det er fortsatt ledig plass på noen av kursene våre. Her er en oversikt over planlagte kurs resten av 2011.

Uke	Dato	Beskrivelse
42	19.-21. oktober	Agilent Masshunter programvarekurs
43	24.-27. oktober	Agilent ChemStation programvarekurs for GC, HPLC, CE og LC/MS
44	1.-3. november	Agilent GC-brukerkurs for "Olje-i-vann"-metode
45	9.-11. november	Agilent 1100/1200 HPLC vedlikehold- og feilsøkingskurs
48	29. nov.-1. des.	Agilent GC vedlikehold- og feilsøkingskurs
49	6.-8. desember	Agilent GC/MS vedlikehold- og feilsøkingskurs

Sted: Matriks kurslokaler v/Matriks kontorer, Gaustadalléen 21, 0349 Oslo

Klokkeslett: 09.00 - 16.00

Pris: 3.750,- per dag, per person. Lunsj og kursmaterieell inkludert.

Vi gjør oppmerksom på at enkelte av kursene holdes på engelsk, og at reise og opphold må dekkes av kursdeltager. Avbestillinger må skje senest 1 uke før kursstart, ellers vil kursavgift bli belastet i sin helhet. Ved liten interesse kan kursene bli avlyst inntil 14 dager før kursstart. En mer detaljert agenda og eksakte klokkeslett m.m vil bli tilsendt interessenter når kursene nærmer seg. For påmelding eller interesse, send mail til post@matriks.no eller ring oss på tlf 815 32 560. Ta kontakt dersom du ønsker ytterligere informasjon, eller se våre web-sider www.matriks.no

Aquaculture and application of modern biotechnology

Thursday, October 13 2011: 10:00 AM – 16:00 PM

Aquaculture is steadily increasing its share of total animal protein production. The aquaculture share of total animal protein production has increased over the last 50 years from 2 % till 17 %. Future growth in seafood supply depends on aquaculture. The seminar will discuss how modern biotechnology can enable the aquaculture industry to develop environmentally and economically sustainable.

Venue: Næringslivets Hus, Middelthunsgt. 27, room: Gustav Vigeland 1. For registration: [click here](#)

Nye artikler

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. Click here for an [alphabetic listing for 2010](#). Click here for a [listing sorted by date](#) in ISI (most recent at the top).

[Krossøy; Waagbø;](#)

Krossøy C, Waagbø R, Ørnstrud R

Vitamin K in fish nutrition. *Aqua. Nutr.* (2011). DOI: 10.1111/j.1365-2095.2011.00904.

Abstract: Vitamin K belongs to the lipid soluble vitamins, and occurs naturally as phylloquinone (vitamin K1) and menaquinone (vitamin K2). In addition, there is a synthetic provitamin, menadione (vitamin K3), primarily used as a vitamin K source in animal feed. Menadione is unstable during feed processing and storage and the dietary content may reach critically low levels. Recent publications also question the availability of menadione in feed for salmonids. Vitamin K plays vital roles in blood coagulation and bone mineralization in fish, but the suggested minimum requirement varies considerably depending on the vitamin K source used. Vitamin K deficiency is characterized by mortality, anaemia, increased blood clotting time and histopathological changes in liver and gills. However, one should assess both inherent and supplemented forms of vitamin K in feeds for exact determinations, as relevant novel feed ingredients of plant origin may be sufficient to meet the requirement for vitamin K. The current review gives an overview of the biochemical role of vitamin K, and discusses vitamin K requirement in fish in light of updated literature, with special emphasis on salmonids.